

Sygn. akt IV U 615/17

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 6 sierpnia 2018 r.

Sąd Okręgowy w Rzeszowie IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSO Anna Guniewska
Protokolant:	st. sekr. sądowy Magdalena Rykała-Płodzień

po rozpoznaniu w dniu 6 sierpnia 2018 r.

sprawy K. K.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R.

o rentę i o rentę socjalną

na skutek odwołania K. K.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R.

z dnia 28 kwietnia 2017 i z dnia 8 stycznia 2018 znak : (...)

oddala odwołania.

Sygn. akt IV U 615/17

UZASADNIENIE

wyroku z dnia 6 sierpnia 2018 r.

Decyzją z dnia 28.04.2017r. znak: (...)Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R., po rozpoznaniu wniosku z dnia 04.04.2017r. odmówił K. K. prawa do renty socjalnej, z uwagi na przyznane wnioskodawczyni od 1 czerwca 1998r. prawo do emerytury.

W odwołaniu K. K. wносиła o uchylenie decyzji.

W odpowiedzi organ rentowy wniósł o oddalenie odwołania podnosząc, że wnioskodawczyni nie spełnia przesłanek warunkujących ustalenie uprawnień do renty socjalnej z powodu nabytych uprawnień do emerytury. Wyjaśnił, iż renta socjalna jest świadczeniem o szczególnym charakterze i przyznawana jest osobom, które ze względu na stan zdrowia nie mają jakiegokolwiek stażu ubezpieczeniowego, gdyż ich niezdolność powstała przed wejściem na rynek pracy.

Decyzją z dnia 08.01.2018r. znak: (...)Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R. odmówił K. K. prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy. Na uzasadnienie podano, że brak jest podstawy do przyznania renty, bowiem orzeczeniem komisji lekarskiej ZUS z dnia 05.12.2017r. wnioskodawczyni nie została uznana za niezdolną do pracy.

W odwołaniu K. K. wносиła o uchylenie decyzji i przyznanie prawa do renty z tytułu całkowitej niezdolności do pracy.

W odpowiedzi organ rentowy wniósł o oddalenie odwołania podnosząc, że zaskarżona decyzja jest prawidłowa, bowiem podstawą do jej wydania było orzeczenie komisji lekarskiej organu rentowego.

Zarządzeniem z dnia 19.03.2018 r. Sąd połączył sprawy z odwołań K. K. do łącznego prowadzenia i rozpoznania pod sygn. IV U 615/17.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Decyzją z dnia 29.06.1998r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R. przyznał K. K. prawo do emerytury od 1 czerwca 1998r.

Orzeczeniem z 17 kwietnia 2015r. Wojewódzki Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w (...) zaliczył K. K. do umiarkowanego stopnia niepełnosprawności do 30.04.2018r.

W dniu 4 kwietnia 2017r. K. K. złożyła do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R. wniosek o rentę socjalną.

Organ rentowy w dniu 28 kwietnia 2017r. wydał decyzję odmawiającą prawa do renty socjalnej, będącą przedmiotem postępowania.

Wnioskodawczyni 1 czerwca 2017r. złożyła do ZUS O/R. wniosek o rentę z tytułu niezdolności do pracy.

Orzeczeniem z dnia 09.10.2017r. lekarz orzecznik ZUS stwierdził częściową niezdolność do pracy wnioskodawczyni do 31.10.2019r. Jednocześnie ustalił datę powstania częściowej niezdolności do pracy na 09.01.2013r. oraz stwierdził, że przed 25 marca 1998r. nie istniała niezdolność od pracy.

W wyniku złożenia sprzeciwu orzeczeniami z dnia 05.12.2017r. Komisja Lekarska ZUS stwierdziła, że wnioskodawczyni nie jest niezdolna do pracy, jak też nie jest całkowicie niezdolna do pracy.

Po rozpatrzeniu sprawy w trybie nadzoru Prezesa Zakładu nad wykonywaniem orzecznictwa o niezdolności do pracy przez lekarzy orzeczników i komisje lekarskie Departament Orzecznictwa Lekarskiego, pismem z dnia 14.12.2017r., poinformował, że orzeczenia komisji lekarskiej z 5 grudnia 2017r. są zgodne z zasadami orzecznictwa lekarskiego.

W dniu 8 stycznia 2018r. organ rentowy wydał decyzję odmawiającą prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy, która również jest przedmiotem niniejszego postępowania.

W postępowaniu odwoławczym dla ustalenia, czy K. K. jest całkowicie niezdolna do pracy, a w razie pozytywnego ustalenia kiedy powstała owa niezdolność oraz czy jest stała czy okresowa, Sąd dopuścił dowód z opinii lekarzy biegłych sądowych specjalistów z zakresu neurologii, onkologii i endokrynologii.

Biegli z zakresu neurologii oraz endokrynologii, diabetologii i chorób wewnętrznych rozpoznali u wnioskodawczyni:

- 1) zmiany zwyrodnieniowo – dyskopatyczne kręgosłupa z zespołem bólowym w okresie remisji manifestacji klinicznej,
- 2) niedoczynność tarczycy i przytarczyc po leczeniu raka tarczycy,
- 3) otyłość.

W badaniu neurologicznym nie stwierdzono u wnioskodawczyni dodatnich objawów oponowych i mózdkowych, zaburzeń czucia, dodatnich objawów rozciągowych zwłaszcza o charakterze korzeniowym, deficytów neurologicznych. Stwierdzono jedynie niewielki deficyt fleksji kręgosłupa lędźwiowego. Niedoczynność tarczycy na stosownym leczeniu substytucyjnym jest metabolicznie wyrównana i nie ogranicza zdolności do pracy zarobkowej. Zarówno pod względem neurologicznym, jak też endokrynologicznym wnioskodawczyni nie jest całkowicie niezdolna do pracy.

W opinii uzupełniającej z 11.04.2018r. biegły specjalista z zakresu neurologii zaopiniował, że pod względem neurologicznym wnioskodawczyni nie jest niezdolna do pracy częściowo ani tym bardziej całkowicie.

Biegły sądowy z zakresu endokrynologii, diabetologii i chorób wewnętrznych stwierdził, że K. K. nie jest częściowo ani całkowicie niezdolna do pracy z przyczyn endokrynologicznych.

W zakresie schorzeń onkologicznych u wnioskodawczyni w 2012r. rozpoznano raka brodawkowego tarczycy. W dniu 10 stycznia 2013r. wykonano radykalne usunięcie tarczycy oraz centralnego układu chłonnego, zaś 26 lutego 2013r. zastosowano leczenie uzupełniające Jodem J 131. W czerwcu 2015r. wnioskodawczyni została przyjęta do szpitala celem diagnostyki oceniającej efekt dotychczasowego postępowania terapeutycznego i wskazań do dalszego leczenia onkologicznego. W badaniach nie stwierdzono cech przewlekłej choroby nowotworowej, a śladowe rozproszone gromadzenie radioznacznika nie wymagało podania kolejnej aktywności terapeutycznej 131-1. Do chwili obecnej nie stwierdzono wznowy procesu nowotworowego, a w zakresie niedoczynności tarczycy kontynuowana jest substytucja hormonalna. Wnioskodawczyni z przyczyn onkologicznych nie jest częściowo ani całkowicie niezdolna do pracy.

W zarzutach do opinii biegłych wnioskodawczyni podnosiła, że są one nierzetelne. Wnosiła o powołanie innych biegłych z zakresu neurologii i endokrynologii oraz biegłego onkologa z zakresu medycyny nuklearnej.

(dowód: opinia biegłych z zakresu neurologii i endokrynologii k. 42-44, opinia uzupełniająca specjalisty neurologa k. 66, opinia uzupełniająca biegłego z zakresu endokrynologii k. 68, opinia biegłego z zakresu onkologii- radioterapeuty k. 82-88, zarzuty do opinii k. 97, pisma wnioskodawczyni z 28.05.2018r. i 10.06.2018r. k. 75-78 orzeczenie o stopniu niepełnosprawności k. 60, dokumentacja w aktach ZUS)

Sąd, zgodnie z regułą zawartą w art. 233 § 1 k.p.c. dokonał oceny zebranego w sprawie materiału dowodowego według własnego przekonania, na podstawie wszechstronnego jego rozważenia.

Sąd dał wiarę dowodom z dokumentów, albowiem zostały one sporządzone przez powołane do tego podmioty, w zakresie przyznanych im kompetencji i w przepisanej formie, a ich autentyczność i treść nie budziły wątpliwości.

Sąd podzielił opinie biegłych uznając, iż są one fachowe i zupełne. Opinie zostały wydane przez biegłych specjalistów, których specjalizacje zawodowe odpowiadają rodzajom schorzeń i dolegliwości wnioskodawczyni. Biegli wydali opinie po badaniu wnioskodawczyni oraz po wnikliwej analizie dokumentacji jej leczenia.

W opiniach podali rozpoznanie, opisali aktualny stan zdrowia wnioskodawczyni, a także dokonali oceny stanu jej zdrowia w aspekcie zdolności do pracy zarówno całkowitej, jak i częściowej. Treść opinii oraz sposób formułowania wniosków pozostawały bez zastrzeżeń. Również merytoryczna analiza poczynionych przez biegłych wniosków pozwala na przyznanie opiniom waloru wiarygodności.

Sąd nie podzielił zarzutów wnioskodawczyni wobec opinii biegłych oraz nie uwzględnił wniosku w przedmiocie dopuszczenia dowodu z opinii innych biegłych specjalistów z zakresu neurologii, endokrynologii i onkologii, uznając, że zebrany w sprawie materiał dowodowy daje podstawę do wydania orzeczenia. W ocenie Sądu zarzuty wobec opinii biegłych nie są merytoryczne.

Nie można przyjąć, iż sąd zobowiązany jest dopuścić dowód z kolejnych biegłych w każdym przypadku, gdy złożona opinia jest niekorzystna dla strony. Potrzeba powołania innego biegłego powinna zatem wynikać z okoliczności sprawy, a nie z samego niezadowolenia strony z dotychczasowej złożonej opinii (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 4 sierpnia 1999r., I PKN 20/99). Specyfika dowodu z opinii biegłego polega m.in. na tym, że jeżeli taki dowód już został przez sąd dopuszczony, to stosownie do treści art. 286 k.p.c. opinii dodatkowego biegłego można żądać jedynie "w razie potrzeby". Potrzeba taka nie może być jedynie wynikiem niezadowolenia strony z niekorzystnego dla niej wydzwiku konkluzji opinii, lecz być następstwem umotywowanej krytyki dotychczasowej opinii. W przeciwnym bowiem razie sąd byłby zobligowany do uwzględniania kolejnych wniosków strony dopóty, dopóki nie złożona zostałaby opinia w pełni ją zadowalająca, co jest niedopuszczalne (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 10 stycznia 2002r., II CKN 639/99).

Spór dotyczy tego, czy K. K. spełnia warunki do uzyskania prawa do renty socjalnej oraz prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Odwołania nie są zasadne.

Zgodnie z art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 27 czerwca 2003 r. o rencie socjalnej (Dz. U. 2018r. poz. 1340 j.t.) przysługuje ona osobie pełnoletniej całkowicie niezdolnej do pracy z powodu naruszenia sprawności organizmu, które powstało przed ukończeniem 18 roku życia, w trakcie nauki w szkole lub w szkole wyższej - przed ukończeniem 25 roku życia lub w trakcie studiów doktoranckich lub aspirantury naukowej. W takim przypadku w zależności od tego czy niezdolność ma charakter trwały czy okresowy przyznawana jest renta socjalna stała lub okresowa.

Z powyższego wynika, że jedną z podstawowych przesłanek uzyskania prawa do renty socjalnej jest stwierdzenie całkowitej niezdolności do pracy wnioskodawczyni. Zgodnie z art. 12 ust. 2 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. 2018r., poz. 1270 j.t.) całkowicie niezdolną do pracy jest osoba, która utraciła zdolność do wykonywania jakiejkolwiek pracy. Ocena powyższa, jako że wymaga odniesienia się do kryteriów medycznych, w szczególności do stopnia naruszenia sprawności organizmu, wymaga zasięgnięcia przez Sąd opinii biegłych dysponujących wiadomościami specjalnymi z zakresu medycyny. Ocena biegłych warunkuje dopiero dalszą analizę prawną całkowitej niezdolności do pracy oraz czasookresu jej powstania.

Oporając się na ustaleniach i wnioskach opinii biegłych lekarzy specjalistów z zakresu neurologii, endokrynologii i onkologii możliwym było ustalenie, że prezentowane przez wnioskodawczynię schorzenia i dolegliwości nie powodują jej całkowitej niezdolności do pracy.

Jednocześnie należy mieć na uwadze art. 7 ust. 1 powołanej ustawy, zgodnie z którym renta socjalna nie przysługuje osobie uprawnionej do emerytury, uposażenia w stanie spoczynku, renty z tytułu niezdolności do pracy, renty inwalidzkiej lub pobierającej świadczenie o charakterze rentowym z instytucji zagranicznych, renty strukturalnej, a także osobie uprawnionej do zasiłku przedemerytalnego, świadczenia przedemerytalnego lub nauczycielskiego świadczenia kompensacyjnego.

Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R. decyzją z dnia 29.06.1998r. przyznał wnioskodawczyni prawo do emerytury poczynając od 1 czerwca 1998r., a tym samym została spełniona przesłanka wymieniona w powołanym przepisie.

Odnosząc się natomiast do prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy to stosownie do treści art. 57 ust. 1 ustawy z dnia 17.12.1998r. o emeryturach i rentach

z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. 2018r. poz. 1270 t.j.) renta

z tytułu niezdolności do pracy przysługuje ubezpieczonemu, który spełnił łącznie następujące warunki:

1) jest niezdolny do pracy;

2) ma wymagany okres składkowy i nieskładkowy;

3) niezdolność do pracy powstała w okresach, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 1 i 2, pkt 3 lit. b, pkt 4, 6, 7 i 9, ust. 2 pkt 1, 3-8 i 9 lit. a, pkt 10 lit. a, pkt 11-12, 13 lit. a, pkt 14 lit. a i pkt 15-17 oraz art. 7 pkt 1-3, 5 lit. a, pkt 6 i 12, albo nie później niż w ciągu 18 miesięcy od ustania tych okresów.

Warunek posiadania wymaganego okresu składkowego i nieskładkowego uważa się za spełniony, gdy ubezpieczony osiągnął okres składkowy i nieskładkowy wynoszący łącznie co najmniej 5 lat- jeżeli niezdolność do pracy powstała w wieku powyżej 30 lat (art. 58 powołanej ustawy). Przy czym okres ten powinien przypadać w ciągu ostatniego dziesięciolecia przed zgłoszeniem wniosku o rentę lub przed dniem powstania niezdolności do pracy.

Natomiast, jak wskazano w art. 12 ust. 1 - 3 powołanej ustawy, niezdolną do pracy jest osoba, która całkowicie lub częściowo utraciła zdolność do pracy zarobkowej z powodu naruszenia sprawności organizmu i nie rokuje odzyskania zdolności do pracy po przekwalifikowaniu, przy czym częściowo niezdolną do pracy jest osoba, która w znacznym stopniu utraciła zdolność do pracy zgodnie z poziomem posiadanych kwalifikacji. Całkowita niezdolność do pracy oznacza natomiast utratę zdolności do wykonywania jakiejkolwiek pracy. Przy ocenie stopnia i trwałości niezdolności do pracy oraz rokowania, co do odzyskania zdolności do pracy uwzględnia się z jednej strony stopień naruszenia sprawności organizmu oraz możliwości przywrócenia niezbędnej sprawności w drodze leczenia i rehabilitacji, z drugiej zaś możliwość wykonywania dotychczasowej pracy lub podjęcia innej pracy oraz celowość przekwalifikowania zawodowego, biorąc pod uwagę rodzaj i charakter dotychczas wykonywanej pracy, poziom wykształcenia, wiek i predyspozycje psychofizyczne.

W postępowaniu sądowym ocena niezdolności do pracy, w zakresie naruszenia sprawności organizmu i wynikających stąd ograniczeń możliwości wykonywania pracy - weryfikacja orzeczeń lekarzy orzeczników, z zasady wymaga wiadomości specjalnych. Z istoty i celu dowodu z opinii biegłego wynika, że jeśli rozstrzygnięcie wymaga wiadomości specjalnych, dowód z opinii biegłego jest konieczny. W takim wypadku sąd nie może poczynić ustaleń sprzecznych z opinią biegłego, jeśli jest ona prawidłowa i jeżeli odmienne ustalenia nie mają oparcia w pozostałym materiale dowodowym (por. wyrok SN z 27 listopada 1974 r., sygn. akt II CR 748/74). Sąd ocenia opinie biegłych pod kątem ich logiki, spójności oraz tego, czy odpowiadają na postawione tezy dowodowe.

W niniejszej sprawie należy uznać, że decyzja organu rentowego była prawidłowa. Z zebranego w sprawie, wiarygodnego materiału dowodowego, w szczególności opinii biegłych z zakresu neurologii, endokrynologii i onkologii wynika jednoznacznie, że wnioskodawczyni nie spełnia warunków określonych treścią przepisu art. 12 ustawy o emeryturach i rentach z FUS. Biegli wydając opinię wzięli pod uwagę zarówno wywiad uzyskany od wnioskodawczyni, jak również dostępną dokumentację i wyniki przeprowadzonych badań. Sąd wnioski biegłych w pełni podziela, nie znajdując żadnych podstaw do podważenia opinii.

Mając powyższe na uwadze, Sąd Okręgowy na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. oddalił odwołania z uwagi na ich bezzasadność.